

Verzameling fataawaa over het zien van de maan voor het beginnen en verbreken van de Ramadaan

van de edele geleerden:

ash-Shaykh al-'Allaamah Ahmad ibn Yahya an-Nadjmie

Shaykh oel-Islaam al-Imaam 'Abd oel-'Aziez ibn Baaz

ash-Shaykh al-'Allaamah Rabie'ibn Haadie al-Waadi'ie

Inleiding

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسوله الأمين وبعد:

Bij deze hebben wij geprobeerd om een aantal fataawaa van de mensen van kennis te vertalen zodat de lezers profijt kunnen hebben en zekerheid over de mening die zij kiezen. Dit omdat bij ons in Europa er ieder jaar weer een hoop verwarring en onduidelijkheid is over het exacte tijdstip waarin de Ramadaan aanbreekt. Moge Allaah ons een gezegende maand schenken met veel aanbidding en goede daden en onze zonden vergeven. Aamien.

Beheer Selefienederland

1. al 'Allaamah ash-Shaych Ahmed ibn Yahyaa an-Nadjmie¹

Beginnen en verbreken van het vasten bij het zien van de maan

Van 'Abdoellaah ibn 'Oemar – *radiya Allaahoe 'anhoema* - die zei ; ik hoorde de Boodschapper van Allaah – *salallaahoe 'alayhie wa sallam* – zeggen :

“Wanneer jullie het gezien hebben, vast dan. En wanneer jullie het gezien hebben, verbreek dan het vasten. En wanneer het bewolkt is voor jullie, vervolmaak het dan”

❖ Onderwerp van de hadieth :

Hetgeen wat het vasten van de Ramadaan vernoodzaakt, en hetgeen wat het verbreken ervan vernoodzaakt. En wat is het oordeel in een onduidelijke situatie.

❖ Betekenis van bepaalde bewoordingen in de hadieth :

- **Wanneer jullie het gezien hebben** : ‘het’ verwijst naar de hilaal (de maansikkel), en het is gericht aan alle moslims.

- **En wanneer het bewolkt is voor jullie** : m.a.w. als er tussen jullie en het zien van de maansikkel wolken zijn, **vervolmaak het dan**; m.a.w. vervolmaak dan de 30 dagen.

❖ Algemene betekenis van de hadieth :

De Profeet – *salallaahoe 'alayhie wa sallam* – heeft zijn Oemmah bevolen om te vasten gebaseerd op het zien van de hilaal (maansikkel), en om het te verbreken bij het zien ervan. En deze toespreking is gericht aan héél de Oemmah, wanneer dus één iemand het gezien heeft dan vernoodzaakt dit het vasten voor iedereen, mits deze persoon die het gezien heeft moslim is. En als twee of meer het gezien hebben bij het ingaan van ash-Shawwaal en het uittreden van de Ramadaan, dan vernoodzaakt dit het verbreken van het vasten en het bekendmaken van de 'Ied, zoals de bewijzen hierop duiden.

❖ De Fiqh van de hadieth :

Ten eerste: Uit de hadieth kan genomen worden dat het oordeel gekoppeld is aan het zien (ar-roe'yah). En met zien wordt bedoeld; het normale zien van elke individu van de individuen van de Oemmah. En daarom komt het ook voor in hadieth van de Profeet – *salallaahoe 'alayhie wa sallam* – dat hij zegt :

“Wij zijn een Oemmah van ongeletterden, wij schrijven niet, en wij berekenen niet, de maand is zo en zo.”²

¹ SN: Hier kunt u het gehele artikel insha Allaah lezen:

http://sefienederland.nl/site/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=148&Itemid=26

² Al-Boekhaarie (1913), Moeslim (1080), Nisaa'ie (2140), Aboe Daawoed (2319)

Zijn uitspraak “**Wij zijn een Oemmah van ongeletterden**” duidt op een ontkenning van wat sommige zeggen van het zich baseren op de sterren, of de standen, of andere soortgelijke zaken.

Ten tweede :

Er kan genomen worden uit zijn uitspraak “**wanneer jullie het zien**” dat er gebouwd dient te worden op de waarneming met het (blote) oog. En dat men niet dient te bouwen op een astronomische telescoop, en niet op nauwkeurig onderzoek met allerlei instrumenten. Want de bewoording (van de profeet) is gericht aan de hele Oemmah, en wat in die tijd bekend stond als een manier van waarnemen, dat is waarop de Islamitische Wetgeving zijn oordeel op baseert.

Ten derde :

Er kan genomen worden uit zijn uitspraak “**vast dan**” dat de waarneming die het vasten van de Ramadaan vernoodzaakt, een waarneming is met het blote oog.

En de geleerden hebben verschild in mening in hetgeen wat het vasten vernoodzaakt d.m.v. getuigenverklaring (ash-shahaadah).

En er komt voor in de hadieth van Ibn ‘Abbaas dat hij zei: “Er kwam een A’raabi (Bedoeïen) naar de Profeet – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – en hij zei: “Ik heb de maansikkel gezien”. Hij (de Profeet) zei : “**Getuig jij dat er geen god het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allaah ? En getuig jij dat Moehammed de Boodschapper van Allaah is ?** Hij zei: “Ja”. Hij (de Profeet) zei : “**Oh Bilaal, roep de mensen op dat zij morgen moeten vasten**”.³

En er is overgeleverd dat er voor het uittreden van de maand (Ramadaan) er twee getuigen nodig zijn.⁴

Maar wat betreft de betrouwbaarheid van getuigenverklaring (‘adaalatoe ashshoehoed)

³ At-Tirmidhi (691), an-Nisaa’ie (2112/2113), Aboe Daawoed (2340), Ibn Maadjah (1652), ad-Daarimie (1692). Zwak verklaard door al-Albaanie.

⁴ **Er zijn overleveringen hierover, waaronder :**

1- Van Rab’ie ibn Haraash van een man van de metgezellen van de Profeet – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – die zei; “de mensen verschilden op de laatste dag van de Ramadaan, toen kwamen er twee bedoeïenen naar voren en zij getuigden bij de Profeet – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – (zeggende) “Bij Allaah, gisterenavond was de maansikkel gekomen”, vervolgens beval de Boodschapper van Allaah – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – de mensen om het vasten te verbreken. Overgeleverd door Ahmad, en Aboe Daawoed en hij voegde hieraan toe: “en dat zij naar hun moesallah (gebedsplaats) moesten gaan”. nr.2339.

2- Van ‘Abdoer-Rahmaan ibn Zayd ibn al-Khattaab, dat hij een preek gaf op de dag waarover getwijfeld werd, en hij zei; “Voorzeker ik heb gezeten met de metgezellen van de Boodschapper van Allaah – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – en ik heb hun gevraagd en zij leverden aan mij over dat de Boodschapper van Allaah – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – zei: “Vast aan de hand van ar-Roe’yah (de waarneming met het oog), en verbreek het vasten aan de hand van ar-Roe’yah (de waarneming met het oog), en offer (d.m.v. van het slachten van een offerdier) aan de hand ervan. En als het bewolkt voor jullie is, completeer dan de dertig dagen. En als er getuigt wordt door twee moslim getuigen, vast dan en verbreek dan.” Overgeleverd door Ahmad in Moesnad al Koefiyyien, en Nisaa’ie leverde het over in as-Siyaam, hoofdstuk : Het accepteren van de getuigenverklaring van één man voor de maansikkel van Ramadaan, nr:1997, en er wordt niet in gezegd; “twee moslims”.

3- Van de leider van Mekkah al-Haarith ibn Haatib die zei: “De Boodschapper van Allaah – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – heeft ons opgedragen dat wij offeren aan de hand van ar-Roe’yah (de waarneming met het oog), en als wij het niet zien en er getuigen betrouwbare getuigen, dan offeren wij gebaseerd op hun twee getuigenverklaringen.” Overgeleverd door Aboe Daawoed in as-Siyaam nr:2338, en ad-Daaraqoetnie, en hij zei “de ketting is ononderbroken” En deze drie overleveringen zijn sahieh verklaard door al-Albaanie – rahiemoellaah.

voor het ingaan van de Ramadaan of het ingaan van Shawwaal, dan is het hierin genoeg dat iemand moslim is.

Ten vierde: Zijn uitspraak: **“En wanneer jullie het zien, verbreek dan het vasten”**.

Als jullie de maansikkel zien van Shawwaal, verbreek dan het vasten, en hieruit wordt begrepen dat het verbreken van het vasten het gevolg is van de waarneming of het vervolmaken van dertig dagen.

Ten vijfde: Er wordt getwijfeld over het begrip van zijn uitspraak; **“vast dan”** en **“verbreek dan het vasten”** of dat deze bewoording geldt voor de gehele Oemmah, zodat één waarneming voldoende is voor hen allemaal. Of dat er voor elke volk een eigen waarneming is.

En hierover hebben de geleerden van mening verschild : **Verplicht een waarneming wanneer deze heeft plaatsgevonden alle moslims, of is het niet verplicht behalve voor de mensen van het land en degenen die hen omringen?**

Er zijn er van onder de geleerden die zeggen : Het verplicht hun allemaal, en zij onderbouwen dit met het feit dat het niet bekend was bij de mensen in de tijd van de Profeet – *salallaahoe ‘alayhie wa sallam* – en in tijd van zijn rechtgeleide Khaliefen, dat er voor elk volk een (eigen) waarneming was. Integendeel klaarblijkelijk is dat één waarneming hen allen verplichtte.

Ik zeg (Shaykh an-Nadjmie): en aan deze uitspraak kunnen een aantal opmerkingen worden gegeven :

Ten eerste: Want een gebrek aan tekstuele bronnen is geen bewijs dat iets niet heeft plaatsgevonden. En de mensen in die tijd transporteerden zichzelf enkel met primitieve vormen van transport, en deze manieren (van transport) zorgden ervoor dat de mensen van elke land afgesneden zijn van de anderen, en dus hadden zij hun (eigen) waarneming, en hun (eigen) vasten en hun (eigen) verbreking van het vasten. En wat hierop duidt is het verhaal van Koerayb toen de maansikkel voor hem verschenen was, en hij in Dimasqh (Damascus) was. Vervolgens betrad hij Medinah in het einde van de maand, en hij leverde aan Ibn ‘Abbaas over dat zij de maansikkel gezien hadden op de nacht van vrijdag. Ibn ‘Abbaas zei toen: **“Wat betreft ons, wij hebben het gezien op de nacht van zaterdag, en wij stoppen niet met vasten totdat wij het zien, of wij de dertig dagen vervolmaken.”**⁵ En aan de hand van dit wordt het duidelijk dat zij geen waarneming hadden die over hen allen oordeelden.

Ten tweede: Er was in die tijd geen manier van bekendmaking die ervoor kon zorgen dat de informatie iedereen bereikte wanneer de waarneming had plaatsgevonden.

En vanwege dit zeggen wij : De sterkste mening is dat de mensen in die tijd, ieder voor hun eigen land, handelden naar hun eigen waarneming, of vervolmaking van de dertig dagen, voor het vasten en het verbreken van het vasten.

⁵ Overgeleverd door Moeslim (1087), an-Nasaa’ie (2111), at-Tirmidhie (693), Aboe Daawoed (2332)

En hetgeen wat voor mij duidelijk is in deze zaak, in deze huidige tijd, en het is duidelijk geworden op de meest duidelijk wijze, dat de landen verschillen met elkaar in hoogte verschillen, en gebaseerd hierop wanneer de maansikkel waargenomen wordt in het oosten van de aarde, dan geldt de verplichting op degenen die na hen komen (in de westelijke richting) des te meer.

Bijvoorbeeld: Als de maan gezien wordt in Pakistan, dan is het voor al de andere landen die ná dit land komen, en waarin de zon later ondergaat dan in Pakistan, verplicht (om te volgen). Want als de zon voorop gaat aan de maan in Pakistan bijvoorbeeld, dan is het noodzakelijk dat dat nog meer het geval is in de landen die erna komen.

En zo ook wanneer de waarneming heeft plaatsgevonden in Saoedië bijvoorbeeld, dan vernoodzaakt dit het vasten voor degene die erna komen, en het vernoodzaakt het niet voor degenen die ervoor komen. Bijvoorbeeld, als de waarneming bevestigd wordt in Saoedië, dan geldt dit tevens voor Soedan en Egypte en degenen die erna komen van de Afrikaanse landen en Europese landen, waarin het ondergaan van de zon pas plaatsvindt ná Saoedië. En het geldt dan niet voor degenen die vóór Saoedië komen zoals Pakistan en Afghanistan en Irak en dergelijke.

Want het is bekend geworden in deze huidige tijd, dat wat ná elk land komt, m.a.w. wat erna komt in de westelijke richting, dat de zonsondergang (in deze landen) later plaatsvindt dan de landen die ervóór komen in de oostelijke richting.

En deze zaak is welbekend geworden, en hierover verschillen geen twee personen, want het is een waarneembare kwestie geworden. En dat is de onderscheidende uitspraak in deze zaak. En bij Allaah is het succes.

2. Shaych oel-Islaam Ibn Baaz – *rahiemahoellaah* – 1^e fatwa

Vraag: *Wat zou ik moeten doen als de maan gezien is in sommige Islamitische landen, maar het land waar ik werk maakt de maand van Sha'baan en Ramadaan af (in) dertig dagen? Wat is de oorzaak dat de mensen verschillen in Ramadaan?*

Antwoord van Shaych oel-Islaam Ibn Baaz:

“Alhamdoellilah,

Het is aan jou om met de mensen van jouw land te blijven. Wanneer zij vasten, vast dan met hen, en wanneer zij het vasten verbreken, verbreek dan het vasten met hen vanuit (als bewijs) de uitspraak van de Profeet, vrede en zegeningen zijn met hem:

“Het vasten (as-Sawm) is de dag dat jullie vasten, en het verbreken van het vasten (al-Iftaar) is de dag dat jullie het vasten verbreken, en het slachten is de dag dat jullie slachten.”

En omdat onenigheid slecht is. Dus het is verplicht voor jou om met de mensen van jouw land te zijn. En wanneer de moslims in jouw land het vasten verbreken, verbreek dan het vasten met hen en wanneer zij vasten, vast dan met hen.

Als voor de reden van (menings-) verschillen dan is dat omdat sommige (mensen) de (nieuwe) maan zien en sommigen de maan niet zien. Verder, degenen die de nieuwe maan hebben gezien kunnen vertrouwd worden door anderen en zij voelen zich gerust bij hen en zij handelen naar hun bezichtiging (van de nieuwe maan).

Of het kan dat zij niet vertrouwd worden en er wordt niet naar hun bezichtiging gehandeld en hierdoor ontstaat khilaaf (meningsverschillen). Een land kan het zien (de nieuwe maan) en hiernaar oordelen en hierdoor vasten of het vasten verbreken, en een andere land kan niet overtuigd zijn door deze bezichtiging en kan het land niet vertrouwen, om vele redenen, politiek en andere redenen.

Het is dus verplicht voor de moslims om allen samen te vasten wanneer zij de nieuwe maan bezichtigen en het vasten verbreken wanneer zij het zien, door de algemene (betekenis) van de uitspraak van de Profeet, vrede en zegeningen zijn met hem:

“Wanneer jullie de maan zien vast dan en wanneer jullie de maan zien verbreek dan het vasten, en als het te bewolkt is voor jullie completeer dan het aantal (dagen) als dertig.”

Dus als zij allemaal zeker zijn van de geldigheid van de bezichtiging en dat het werkelijkheid is en bevestigd, dan is het verplicht om hiernaar (te handelen en) te vasten en het vasten hiernaar te verbreken, maar als de mensen verschillen in de realiteit (hiervan) en elkaar niet vertrouwen, dan moet jij vasten met de moslims van jouw land en is het aan jou om het vasten te verbreken met hen, handelend naar de woorden van de Profeet, vrede en zegeningen zijn met hem:

“Het vasten (as-Sawm) is de dag dat jullie vasten, en het verbreken van het vasten (al-iftaar) is de dag dat jullie het vasten verbreken, en het slachten is de dag dat jullie slachten.”

Het is bevestigd van Ibn ‘Abbaas, moge Allaah tevreden met hen beiden zijn, dat toen Koerayb hem vertelde dat de mensen van Shaam⁶ begonnen waren met vasten op vrijdag, Ibn ‘Abbaas zei:

“Wij zagen het op zaterdag en wij zullen blijven vasten totdat wij de (nieuwe) maan zien of wij dertig (dagen) completeren.”

Hij handelde niet naar de bezichting (van de maan) van de mensen van Shaam omdat Shaam ver weg is van al Mediena en er een verschil kan zijn in het zien van de maan tussen hen beiden. Hij, moge Allaah tevreden met hen beiden zijn, was van mening dat dit een zaak was van idjtihad⁷. Dus jij hebt een goed voorbeeld in Ibn ‘Abbaas en degenen die spraken met zijn uitspraak van de ‘Ulamaa betreffende het vasten met de mensen van jouw land en het vasten verbreken met hen. En Allaah is de geveer van Goddelijke Leiding.”

Bron: Madjmoo’ al fatawaa deel 15 blz. 100-102.

Vertaling: Aboe Roemaysae Ridouan al-Holandi

⁶ **SN: As Shaam:** Het toenmalige gebied wat Jordanië, Syrië, Palestina en Libanon omvatte.

⁷ **SN: idjtihad:** Dit is waarneer een ‘Aliem een inspanning levert om vanuit de Qoraan en de Soenna een wettelijk oordeel te onttrekken.

3 Shaych oel-Islaam Ibn Baaz – rahiemahoellaah – 2^e fatwa

Shaych Ibn Baaz werd gevraagd door een persoon die verbleef in Spanje tijdens de Ramadaan en vastte met het land van de twee Heiligdommen. Hij antwoordde :

Antwoord van Shaych oel-Islaam Ibn Baaz - rahiemahoellaah:

“Als voor wat u hebt vermeld over uw vasten met ons en uw verbreken van het vasten met ons, omdat u in Spanje verblijft tijdens Ramadaan, dan is er niets mis daarmee en er rust geen zonde op u hierdoor. Vanwege de uitspraak van de Profeet:

“Vast wanneer jullie het (de maan) zien en verbreek het vasten wanneer jullie het (de maan) zien en als het te bewolkt is voor jullie completer dan het aantal (dagen) als dertig.”

Dit is algemeen (in betekenis) voor de gehele Oemmah. En het land van de twee Heiligdommen is het eerste land om zich hierdoor te laten leiden omdat zij streven om te oordelen volgens de Islamitische wetgeving (sharie'ah), moge Allaah hen in succes en leiding vermeerderen. En omdat u in een land verblijft dat niet geregeerd wordt door de Islam en hun mensen geen aandacht schenken aan Islamitische regels.”

Bron: Madjmoe' al fataawaa deel 15 blz. 105.

Vertaling: Aboe Roemaysae Ridouan al-Holandi

4 Shaych Rabie' al Madkhalie - *hafidhahoellaah*

Vraag: Met het naderen van de gezegende maand Ramadaan leven de moslims in de westerse landen in een staat van chaos bij het beginnen van de maand. En bij ons in Frankrijk is een raad die de moslims vertegenwoordigd bij de ongelovige regering en zij kunnen de dag inluiden dat de Ramadaan begint. Dus zijn de moslims gebonden om deze raad te volgen of vasten zij met de eerste aanschouwing (van de maan), moge Allaah u zegenen?

Antwoord van Shaych Rabie' al Madkhalie - *hafidaboellaah*:

“Over deze zaak verschillen de moslims. Hebben de mensen van ieder land een specifieke bezichtiging (van de maan) en vasten zij niet behalve als zij de maan zien? Of moeten zij volgen wie hen voorgedaan is van de moslims in andere landen bij het zien van de (nieuwe) maand.

Hierin is een verschil van mening. Er is overgeleverd op gezag van Ibn ‘Abbaas, moge Allaah tevreden met hen beiden zijn, zoals in Sahieh Moslim, dat Oem Fadl; Oem ‘Abdoellaah bin ‘Abbaas haar slaaf Koerayb naar Moe’aawiyah stuurde voor een behoefte. Hij kwam aan in Shaam en begon de Ramadaan en hij was in Shaam. Hij begon de dag van Djoemoe’a (vrijdag) en Moe’aawiyah vastte en de mensen van Shaam door het zien van de maan toen zij deze zagen. Toen reisde Koerayb van Shaam naar al Mediena en toen hij al Mediena bereikte vroeg Ibn ‘Abbaas hem: “*Wanneer zagen jullie de maan?*” Hij zei: “*De nacht van Djoemoe’a.*” Hij zei (Ibn ‘Abbaas): “*Maar wij zagen hem de nacht van zaterdag en wij verbreken het vasten niet tot wij de maan zien*”

“Vasten jullie tot jullie hem (de maan) zien en verbreek het vasten tot jullie hem (de maan) zien⁸”

en hij nam de bezichtiging (van de maan) niet van de mensen van Shaam.

Bron: http://rabee.net/show_fatwa.aspx?id=209

Vertaling: Aboe Roemaysae Ridouan al-Holandi

⁸ Overgeleverd door al Boecharie nr. 1810 en Moslim nr. 1081.